

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput X. Hæresis est, illusioque pessima dæmonis, quòd habens amorem
Dei purissimum (qualem habere se jactant Quietistæ) sollicitus esse non
debeat de custodia mandatorum Dei & Ecclesiæ; nec de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

namque propositio priori æquipollet, omnis humana perversio, &c. cum male uti, & male frui, secundum Augustinum, sit uti fruendis, & frui utendis. Quemadmodum ergo in posteriore illa propositione per vitam hominis vitiosam & culpabilem, intelligit tam venialiter, quam mortaliter talem; sic & in priori, per humanam perversionem, &c. Manifestum proinde est, per fruitionem, creaturarumque propter se amorem ab Augustino non intelligi solum amorem creaturarum propter se, velut finem positivè, seu simpliciter ultimum. Cum omnis fruitio hujusmodi absque dubio sit mortale peccatum; non sic fruitio de qua Augustinus: utpote qui mille locis docet, justos, in peccatis venialibus, frui, non uti creaturâ: quod sine errore in fide intelligi non potest de fruitione sumpta pro amore creaturæ, tamquam finis positivè ultimi. Mille etiam locis fruitionem cum cupiditate confundit, eodemque modo definit (tunc enim est cupiditas, cum propter se amatur creatura, tunc autem corrupti fruientem.) Cupiditatem autem non semper esse mortalem, adeo certa est Augustini sententia, ut infinitos Augustino errores imponeret, qui secus prætenderet.

76 Denique evidentia veritatis illam Adversarii glossam evertit. Cum meridianâ luce clariora sint Augustini testimonia, quibus dièrte culpatur fruitio, quâ creaturas de se in Deum referibiles, justis amant propter se, tamquam finem, non positivè ultimum, sed negativè tantum, ita scilicet ut eas Christo non præferant. Quandoquidem lib. 1. de Civit. c. 9. peccasse dicit infirmos, qui terrenis his bonis, quamvis ea non præponerent Christo, aliquantulâ tamen cupiditate cobabant. Lib. 21. de Civit. c. 26. loquens de Christiano uxorem suam carnaliter amante: Si (inquit) ei (scilicet Christo) nihil talis affectionis voluptatisque præponat, quamvis superedificet lignum, fœnum, stipulam (illum scilicet amorem) Christus est fundamentum... Erit ei qui edificavit, edificatio ista damnosa, quia non habebit quod superedificavit, & eorum amissione cruciabitur, quibus fruendo utique letabatur; sed per hunc ignem (de quo Apostolus, salvus erit, sic tamen quasi per ignem, Purgatorii utique) salvus erit. Exposit. in Psalm. 40. Omnis anima infirma in hac vita querit sibi aliquid terrenum, ubi requiescat. Quoniam intentionem laboris & mentis extense in Deum difficile potest perpetuo tolerare, aliquid sibi in terra conquirat ubi requiescat, & quodammodo pausatone quâdam recumbat, velut sunt ista qua diligunt & innocentes. Nam innocens acquiescit in domo sua, in familia sua, in conjugio sua, in filiis... in pradiolo suo, in novella manibus suis confisa... Acquiescunt innocentes in his. Sed tamen Deus volens nos amorem non habere nisi vitæ æternæ, istis miscet amaritudines, ut ex his patia-

mur tribulationes... ne viator, tendens ad patriam, stabulum amet pro domo sua. Ergo qua correctio ista... agnoscere debet homo propter peccata sua pati, convertat se, & dicat... Jana animam meam, quia peccavi tibi. Et exposit. in Psalm. 80. Sunt qui rebus infirmitati concessis inhaerent aliquantulum dilectione... Talibus dicitur: Jam quidem omnino delictum est in vobis... Habent ligna, fœnum, stipulas super fundamentum, sed rerum concessarum (ad Deum proinde referibilibus) non illicitarum... Amas possessionem istam, non tamen præponis eam Christo... salvus eris, quasi per ignem... Christum habes in fundamento. Sed tamen quia diligis illam, & contristaris si perdas illam, super fundamentum posuisti, non aurum, aut argentum, aut lapides preciosos, sed ligna, fœnum, stipulam. Salvus ergo eris, cum ardere cœperis quod edificasti; sic tamen quasi per ignem... Num qui edificat amorem terrenorum super fundamentum regni colorum, id est super Christum, ardebit amor temporalium, & ipse salvus erit per idoneum fundamentum. Similibus sententiis plenus est Augustinus, ut videre est lib. 1. Civit. c. 26. Enchirid. c. 68. ferm. 121. de divers. exposit. 2. in Psalm. 29. &c. Clarissimè igitur Augustinus culpatur fruitio rei creaturæ, non solum dum præponitur Christo, sed & dum non præponitur, nec res illa amatur velut finis positivè ultimus.

77 Neque ex illa Augustini doctrina confectaræ sunt damnatæ propositiones: Non est vera legis obedientia, qua fit sine charitate. Omnis amor creatura rationalis aut vitiosa est cupiditas, quâ mundus diligitur; aut laudabilis illa charitas, &c. Contrarium enim tom. 1. non semel à nobis est demonstratum. Aliiter enim vox charitas in damnatis illis propositionibus sumitur; aliter ab Augustino, & discipulis ipsius.

78 Imò ne quidem sequitur ista: Liberum arbitrium, sine gratia Dei adiutorio, non nisi ad peccandum valet; tamen si nullum opus ulqueque bonum fieri queat sine charitate generaliter accepta, pro quacumque Dei propter se dilectione. Quamvis namque hæc absque gratiæ Dei adiutorio esse nequeat: equidem absque ea effici queunt opera ex officio bona, potestque etiam aliqua Dei propter se dilectio esse sine Dei adiutorio per Spiritum sanctum inhabitantem (de quo damnatam propositionem damnati intelligunt Assertores) etsi non absque Dei adiutorio per Spiritum sanctum moventem.

CAPUT X.

79 Hæresis est, illusioque pessima demonis, quod habens amorem Dei purissimum (qualem habere se iactant Quietiste) sollicitus esse non debeat de custodia mandatorum Dei & Ecclesiæ; nec de oratione seu precatione; nec de frequentia Sacramentorum; nec de

impugnatio tentationum; nec de exercitio jejuniorum, aliarumque carnis mortificationum; nec curare usum imaginum & indulgentiarum; quodque à ceterarum virtutum exercitio abstinere debeat, qui Deum amat.

- 79 **I**sta omnia vel explicitè, vel implicitè tradunt Quietistæ, ut constat partim ex Bulla adversus ipsos ab Innocentio XI. emanata, quæ incipit *Cælestis Pastor*. Partim ex libello cui titulus: *Breves considerationes in doctrinam Mich. de Molinos, &c.* Sed ipsorum hæresim laudatus Pontifex, toto orbe plaudente, meritò condemnavit, ex eaque damnatione apparuit, authores ipsius, voluptatum amatores esse magis quam Dei, habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes, decipientes mulierculas onustas peccatis, quæ, cum spiritu cœpissent, carne sunt consummatæ, ut Apostolus loquitur.
- 80 Itaque hæresis ista contrariatur 1°. divinis oraculis 1. Joan. 2. *Qui dicit se nosse eum, & mandata ejus non custodit, mendax est, & in hoc veritas non est.*
- 81 Secundò, contrariatur aliis divinis oraculis, de pœnitentia, de carne mortificanda, de confitendis peccatis nostris, de sumenda Eucharistia, &c. quæ quæ humanæ sint infirmitatis remedia, nostræque sanctificationis instrumenta, à Christo instituta, Christi amator non est qui ea negligit.
- 82 Tertio, contrariatur aliis rursus oraculis, tam frequenter inculcantibus pugnam, sollicitudinem & vigilantiam adversus tentationes, ne ab iis abstracti, & illecti in peccatum corruamus. In quod ne corrueret Apostolus, castigabat corpus suum, orabat, &c.
- 83 Quarto, contrariatur divinis oraculis, præcipientibus, ut abundemus in omni opere bono, atque ut exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in laboribus, in vigiliis, in jeuniis, in castitate, &c.
- 84 Quintò, contrariatur Conciliis, legitimum imaginum atque indulgentiarum usum commendantibus, velut christianæ pietatis tesseram. Videri potest Natalis Alexander fufius ista deducens 10. IX. Theol. Dog. & Mor. c. 3. a. 10. Reg. 6.
- 85 Sextò denique contrariatur SS. Patribus, verum Dei amorem, non cessantem, sed operantem describentibus. Charitas enim operatur magna, sicut est. Si autem non operatur, non est. Et rursus: Probatio dilectionis, exhibitio est operis, &c.

CAPUT XI.

Deus super omnia diligendus est, non solum objective & appetitive, sed & intensive, non intentione affectus sensitivi, sed affectus rationalis.

- 86 **C**onveniunt Theologi, Deum à nobis super omnia diligendum objective &

appetitive. Objective, ita ut majus bonum Deo velimus, quam ulli creaturæ. Appetitive, ita ut Deum affectu præferamus omni creaturæ, parati creaturarum potius omnium, quam Dei jacturam facere.

Sed quaeritur, an etiam super omnia intensivè? Negant enim plerique Recentiores. Et bene quidem, si sermo sit de dilectione affectus sensitivi. Quia naturæ nostræ sensibilis affectus sensitivus magis movetur objectis sensibilibus, ob oculos nostros continuo positus, quam insensibilibus & spiritualibus. Quale objectum est Deus. Unde matribus facillimum est oculos suos in lachrymas resolvere, ob jacturam filiorum, vel maritorum; difficillimum verò, imò vix plerumque possibile, vel lachrymam unam ex oculis elicere, ob jacturam Dei per peccatum.

Si autem sermo sit de dilectione affectus rationalis, vera est sententia gravissimorum Theologorum, maximè veterum, S. Thomæ, S. Bonaventuræ, Richardi, Adriani VI. Petri Soto, Alberti Pighii, &c. Deum à nobis super omnia diligendum, etiam intensivè: non hoc sensu quòd à nobis diligendus sit dilectione intensivè summâ, adeoque intensivè infinitâ (utpote quæ vel debilis non est, vel in nullo datur, ne quidem in beatissima Virgine, imò nec in Christo quâ homine, cujus dilectio in suo esse, seu ex seipsa non fuit infinita, inquit S. Salesius l. 3. de amore Dei c. 1. sed solummodò in æstimatione suæ dignitatis & meriti, quia scilicet est charitas personæ infinitè excellentis) neque hoc sensu quòd Deus præcipiat certum aliquem determinatumque gradum amandi: cum econtrà velit ut in amore sui semper crescamus. Sed hoc sensu quòd amor, quo Deum amamus, intensivè major sit & vehementius quocumque amore, quo nosmetipsos, vel creaturas alias amamus.

Quo sensu intellecta assertio, probatur 89 1°. ex verbis primi maximique mandati: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, & ex tota fortitudine tua.* Quorum verborum sensus unus ex pluribus est, Deum affectu intensiori diligendum quam creaturas. Quomodo enim Deum ex toto corde suo, & ex omnibus viribus suis, & ex tota fortitudine sua diligit, qui fortius & intensius creaturam diligit quam Deum? Quomodo Deum toto corde, atque ex omnibus viribus, &c. diligit, qui modico & languido voluntatis conatu diligit; creaturas verò conatu magno & forti? Quomodo Adversariis convenit docere, satis esse Deum quocumque diligere conatu: cum tam perspicua sint in contrarium verba primi mandati? Quod ergo dicunt non reperiri in Scriptura præceptum de intentione aliqua, Petrus Soto in Instit. Sacerd. lect. 15. non